ESPERANTO EN AFRIKO

Oficiala bulteno de la Afrika Komisiono

Numero 36 (2018: 3)

Karaj legantoj,
Ĉi-jare ankoraŭfoje, la historio pri la apero de afrikaj esperantistoj sur diversaj scenejoj de la plej prestiĝaj Esperanto-renkonĝoj daŭrigis skribiĝi! Io tia rezultis grandparte el la solidareco de esperantistoj kaj multflankaj subtenoj de UEA. Tiuj afrikanoj tamen alportis afrikecan spicon necesan por speguli la tutan buntecon kaj profundecon de Esperantujo tra la koncernaj renkontiĝoj.
Supozeble, vi, kiuj – pro iuj kialoj aŭ aliaj – ne povis vojaĝi al tiuj renkontiĝoj, senpacience atendas nun tiun ĉi bultenon por informiĝi pri la dumkongresaj paŝoj de la afrikaj partoprenintoj. Bone. Tiu ĉi numero celas ankaŭ refreŝigi la memoron al vi, kiuj ĉeestis la tri renkontiĝojn.
En tiu ĉi nova bulteno vi legos, krom pri la kongresaj raportoj, pri la funkciado de la Afrika Komisiono, Estraro de UEA ĝis 2019, Esperanto-agadoj en kelkaj afrikaj regionoj, precipe en Benino, DR Kongo ktp. kaj ankaŭ pri afrikaj beletraĵoj.
Mi do esperas ke tiu ĉi numero plaĉos al vi kaj alportos ion valoran al via legado.
Agrablan legadon!

Adjévi Adjé

****

Kiel funkcias la Afrika Komisiono de UEA?

La instanco de UEA pri la Afrika Agado estas la Afrika Komisiono. Tiu ĉi fakte estas la natura konsilanto kaj ponto por la afrikaj E-asocioj, kluboj, unuopuloj al la Estraro de UEA, kaj inverse. La komisiono krome havas la taskon disvastigi Esperanton en la kontinentaj landoj, kie mankas organizita movado aŭ kie ĝi ankoraŭ ne estas sufiĉe forta.

Por la afrikaj aktivuloj, afrikemaj e-istoj kaj ceteraj E-agantoj la komisiono eldonas, sub redaktoreco de volontulo, ĉiutrimonate la bultenon *Esperanto en Afriko*. Danke al la ĉiujara rento de la Afrika Kapitalo, la komisiono ankaŭ zorgas pri E-instruado kaj subtenas finance la asociojn kaj lokajn klubojn en Afriko.

Ĉiun trian jaron, la instanco renoviĝas kaj elektas kunordigan teamon, kutime du-membran. La nunaj membroj konsistas el reprezentantoj de tri aliĝintaj asocioj en Afriko, tri de la diskutgrupo Afrikanoj Sub Unu Tegmento (ASUT), du homoj el la ĵus antaŭaj komisionanoj kaj du aktivulinoj. Ĉiuj helpas al la kunordiganto kaj la vickunordiganto de la Afrika Komisiono teni superrigardon de la afrika movado per regulaj kontaktoj kun lokaj fortoj kaj per interŝanĝoj, diskutoj de ideoj kaj necesaj decidoj.

Helpas al la komisionanoj konsila organo, kiu konsistas el reprezentantoj de unuopaj afrikaj landaj asocioj kaj movadoj. La organo disponas tiucelan komunik-liston en kiu ĉiuj en la limo de siaj ebloj volontule intervenas en la diskutoj. Per la konkludoj de la diskutitaj temoj, la komisiono faras proponon aŭ konsilas al la Estraro de UEA pri la movado en Afriko.

La ĉiu-trijara Afrika Kongreso de Esperanto (AKE), akceptita jarŝanĝe 2013/14 en Kotonuo, Benino, estas organizata de la komisiono en kunlaboro kun UEA kaj Loka Kongresa Komitato, ĉiam en alia lando. Okazis ĝis nun 6 AKE: la 7-a principe okazos dum la sekva jaro en Buĵumburo, Burundo.

Afrika kunveno dum la 103-a Universala Kongreso

Jam tradicie okazas dum UKoj kunveno pri la Afrika Movado. Sed ĉi-jare la kunveno havis sukceson, ĝi precipe allogis en la salono *Macedo* nekutime multnombrajn partoprenantojn la 31-an de julio 2018. Rapide la salono fariĝis ege tro mallarĝa por enteni en bonaj kondiĉoj ĉiujn interesatojn. Iuj devis tiam stari aŭ sidi surplanke, dum aliaj simple retiriĝis, pro manko de sidlokoj en la salono.

Gastoj dum la afrika kunveno

S-ro Lee Jungkee, estrarano de UEA pri Afriko, enkonduke salutis kaj bonvenigis ĉiujn. Adjévi Adjé prezentis per lumbildoj superrigardon pri aktivula agado en Togolando, Emile Malanda vorte prezentis pri movoj de la Afrika Komisiono, precipe siaj rondvojaĝoj tra la orienta Afriko inter marto kaj aprilo 2018, Jérémie Sabiyumva rakontis pri la movado kaj landa asocio de UEA en Burundo kaj Cyprien Guiya fermis la vicon per rakonto pri la nuntempa situacio en Benino, nome maloportuno pro la ekzisto de du landaj asocioj en lia lando kaj tikla sinteno de la junulara organizo BOJE kunlabori kun ili.

Pluraj el la partoprenantoj levis demandojn poste. Ĉar la temo *Afriko* pli kaj pli vekas viglan interesiĝon, iuj sugestis, ke en la venontaj UK oni donu pli da tempo por la afrika kunveno ol la ĝis nunaj tradiciaj 45 minutoj, tiel ke la afrikanoj povu rakonti i.a. pri siaj spertoj el ĉiuj siaj agadkampoj. Aliaj demandis pri la virina kongreso en Madagaskaro kaj bedaŭris ke ili ne povos mem partopreni en ĝi. Leviĝis ankaŭ problemo pri sendita pakaĵo al Benino, kiu tamen revenis al la sendinto, demandoj pri la senegalaj e-istoj kaj la enlanda movado kaj pri konfliktsinteno de iuj homoj en la kontinento.

En elano de komplimento la prelegintoj respondis al ĉiuj demandoj kun detaloj, tiel ke la demandintoj povis pli bone taksi la lokajn cirkonstancojn kaj fari al si ideon pri la Afrika Movado. Helpoj al unuopaj afrikaj e-istoj estas bonvenaj, dezirindaj, tamen, por eviti misuzon de la helpo fare de la helpatoj kaj plendojn de la helpantoj pri misuzo aŭ maldankemo, Emile alvokis ĉiujn potencialajn helpantojn kontakti kun la Afrika Komisiono, kiu volonte peros por afrikanoj helpon kaj tiel zorgos ke la helpo estu utiligita por la celo al kiu ĝi estas asignita.

Ne nur amikoj de Afriko sed ankaŭ la funkciuloj de UEA vizitis la kunvenon de la komenco ĝis la fino, por akiri informojn pri la Afrika Agado, alporti laŭnecese klarigojn pri aspektoj de la kontinenta agado. Inter ili estis la Ĝenerala Direktoro Martin Schäffer, la vicprezidanto Stefan MacGill, la ĝenerala sekretario Aleks Kadar, la eliranta estrarano pri Afriko Lee Jungkee kaj la estrarano pri eksteraj rilatoj, Aktivula Maturigo, Ĝemelaj Urboj Sara Spanò.

La partoprenantoj estis multnombraj kaj variaj. Iuj el ili estis en longdaŭraj rilatoj kun la kontinento, ankoraŭ aliaj jam vizitis afrikan landon kaj tial venis instigi aliajn homojn viziti Afrikon. Indas mencii la kazon de la germana esperantistino Martina Sachs-Bockelmann, kiu lastatempe vizitis kaj interkonatiĝis surloke kun esperantistoj en Senegalo. Ŝia interveno estis utila en tio, ke ŝi ankaŭ alvokis eksterafrikajn e-istojn viziti tiun allogan landon por doni al la tieaj e-istoj pli da rektaj kontaktoj kaj okazojn por praktiki la internacian lingvon.

Alia afrika esperantisto ĉeestanta la UK, kiu tamen ne aperis en la salono, estis s-ro Prince Henry O. Oguinye.

Adjévi Adjé

Afriko sur la scenejoj de la renomaj E-renkontiĝoj

Post 10 jaroj, mi denove sukcesis partopreni en ILEI-kongreso. Sed ĉi-foje la kongreso okazis en Madrido, Hispanio, sub la temo: *Kultura heredaĵo de Esperanto*. Ĝi disvolviĝis de la 21-a ĝis la 28-a de julio 2018 kun granda nombro de partoprenantoj – se kompari la nombron de la partoprenantoj en tiu ĉi jaro kun ĉiu el la kvin antaŭaj jaroj.

La rememoroj intermiksiĝas. En 2008 la konferenco en Portonovo, Benino, estis modesta el pluraj aspektoj. Estis nur kelkdekoj da partoprenantoj el malmulte da landoj. Sed ĉi-foje ili estis entute 256 esperantistoj el 33 landoj. Tio montras, ke nia afero intertempe kreskis. Okazis riĉaj programeroj kun spertaj e-istoj. Tute malsame ol antaŭ 10 jaroj, estis bunta simpozio kun interesaj prezentitaj prelegoj. Ankaŭ mi prelegis dum tiu ero pri: *Justa komunikado kaj tutmondiĝo*. Eĉ dum la kongreso komencantoj ne estis forgesitaj, ĉar kursoj estis organizitaj por ili.

Surprizis min precipe la forta partopreno de aziaj esperantistoj en la kongreso. Mi rimarkis ankaŭ, ke dum la 6-a Afrika Kongreso de Esperanto en Tanzanio 2016 ĉeestis granda grupo el Azio. Mi ekinteresiĝis pri la kialo, kaj mia eta kaj rapida esploro montris al mi tion, ke en Azio estas pli kaj pli multaj esperantistoj, kiuj emas partopreni E-renkontiĝojn ĉie en la mondo. Mi diskutis kun kelkaj el ili pri ilia (re)ebla partopreno en venontaj afrikaj aranĝoj.

Zhou Mack Mafuila, Jonny M.

Mi aliĝis al neniu ekskurso, sed ne gravas. Kun kelkaj kongresanoj mi preferis kaj faris sendependajn promenojn tra Madrido. Mi tamen pensis, ke en Benino estis pli multaj interesaj vidindaĵoj ol oni proponis kadre de la ĉi-jara ILEI-Kongreso. Entute temis pri interesa kaj instrua kongreso, kvankam mi ne povis partopreni ĉiujn programerojn pro iliaj grandaj kvanto kaj kvalito.

Okazis lingva festivalo, kaj kiel mi kutime faris dum Esperanto-aranĝoj, mi prezentis du lingvojn: la kirundi kaj svahila. La partoprenantoj havis okazon kunkanti kun mi en tiuj menciitaj lingvoj.

Dum la internacia vespero, la famekonata kenja kanto *Malaika* estis kunkantita de mi, Adjévi Adjé kaj Mireille Grosjean. Certe tio al la vespera programo alportis iom da afrikaneco.

De la ILEI-Kongreso al la 103-a UK

La fermo de la ILEI-kongreso okazis vendredon per diversaj aktivaĵoj, kaj sabate estis busvojaĝo al la 103-a Universala Kongreso de Esperanto, kiu okazis de la 28-a de julio ĝis la 4-a de aŭgusto 2018. Tiel la fina ILEI-kongresa etoso intermiksiĝis kun tiu de la UK.

Dum la tuta vojaĝo en la buso daŭris E-etoso: aŭdiĝis kantoj, rakontoj, ŝercoj… ĝis ni alvenis al Lisbono. Surloke restis ankoraŭ unu horo antaŭ la fino de komitatkunsido, kaj mi tuj profitis la restantan horon komitatkunside. Tuj post la kunsido, mi partoprenis en la movada foiro, ĉe la tablo de la burunda asocio ANEB. Tiu ĉi fakte tiam dividis tablon kun la Afrika Komisiono de UEA, do jen mi povis deĵori nome de ambaŭ organizoj kun la togolandano Adjévi Adjé.

La UK estis giganta aranĝo kun multaj programeroj. Mi volis partopreni en multaj programeroj, sed tio ne eblis ĉar okazis ke en malsamaj ĉambroj pli ol 5 programeroj disvolviĝis samtempe. Ili ĉiuj estis tiom interesaj. Mi tamen partoprenis en la afrika

Adjévi A., Jérémie S., Lee Jungkee

Julián H., Jérémie S., Vincent L., Adjévi A.

kunveno, dum kiu mi prezentis la burundan movadon kaj ankaŭ helpis respondi al kelkaj demandoj pri la movado en Afriko.

Mi loĝis en junulara gastejo iom malproksime de la kongresejo. Tie tranoktis ankaŭ aliaj UK-anoj, el kiuj estis afrikanoj, nome Emile N. Malanda de Sudafriko, Prince Henry O. Oguinye de Niĝerio, Adjévi Adjé de Togolando kaj kongano Zhou Mack Mafuila, kiu nun loĝas en Francio. En la gastejo ne estis klimatizilo, sed tio ne malkuraĝigis nin endormiĝi ĉiun vesperon, precipe post la ĉiutaga laboro ĉe la kongresejo en la tiel varma kaj ŝvitiga temperaturo de Lisbono.

La komitato faris gravan decidon rilate la aliĝkotizon al UEA, kaj tio ĝojigis min aparte. Nun esperantistoj de afrikaj landoj kaj el ne-pagipovaj landoj, kiuj deziras havi membrecon en Universala Esperanto-Asocio, povas kotizi nur 2 eŭrojn por fariĝi Baza Membro de UEA. Mi same esperas, ke UK en Afriko estos baldaŭ realigita afero, ĉar pli kaj pli pasie leviĝas la demando pri Afrika UK.

De Lisbono al Badajoz por la 74-a IJK

Tuj post la UK mi kun kelkaj kongresintoj partoprenis buskaravanon, kiu portis nin al Badajoz, kie de la 4-a ĝis la 11-a de aŭgusto 2018 disvolviĝis la 74-a Internacia Junulara Kongreso (IJK).

Multajn monatojn antaŭe mi preparis mian partoprenon al la IJK, ne kiel simpla kongresano sed kiel trejnisto. Danke al la projekto AEJK, mi fakte sukcesis partopreni trejnadon en la jaro 2017 kadre de la Internacia Junulara Festivalo en Italio kaj tie mi fariĝis trejnisto.

Mi poste kandidatiĝis por kuntrejni homojn pri la temoj: *Genra perforto, plurameco, neperforta komunikado kaj defioj tutmondaj*. Do por mi estis granda honoro kuntrejni kun spertaj trejnistoj de TEJO kadre de la kongreso, kaj mi povis ankaŭ dividi diversajn spertojn kun trejnatoj. Dum la trejnado mi lernis ke diskriminacio okazas al ĉiuj, sen konsideri rason, seksorientiĝon, socitavolon, edukadon, originon…, ekzemple. Mi ne partoprenis en multaj aliaj programeroj, ĉar mi devis resti en salono kun aliaj kuntrejnistoj kaj trejnatoj.

Mi tamen ne havis bedaŭron, la IJK same kiel la ĵus antaŭaj renkontiĝoj estis neforgesebla por mi, ne nur ĉar mi ĝuis ĝin instruante kaj lernante, sed ankaŭ renkontante miajn multjarajn geamikojn kaj ekhavante novajn aliajn geamikojn.

Jérémie Sabiyumva

Universala Esperanto-Asocio

Estraro 2016-2019

Mark Fettes
Prezidanto
Kanado

Emiljo Cid
Informado
Brazilo

Stefan MacGill
Vicprezidanto
Hungario

Sara Spanò Aktivula Maturigo, Eksteraj Rilatoj kaj Terminologio Italio

Aleks Kadar
Ĝenerala Sekretario
Francio

Trezoro Huang Yinbao
Financoj kaj Unesko
Ĉinio

Lee Jungkee Azio kaj Scienca kaj Faka Agado Koreio

Fernando Maia Jr.
Afriko, Kongresoj kaj Kulturo Brazilo

https://uea.org/asocio/estraro

Beninaj esperantistoj celebris la Esperantotagon

Sub la iniciativo de s-ro Latifou Gbadamassi, prezidanto de Asocio de Beninaj Esperantistoj (ABeE), georfoj de la orfejo *Centre d'orphelinat La Providence*, danke al la libroj donacitaj de Sveda Ido-Fondaĵo, siamaniere celebris en la urbo Lokossa la Tagon de Esperanto, la 26-an de julio 2018.

En tiu evento kernis legado de libroj. Kial? Ĉar akiro de scio estas la ununura maniero progresi kaj altigi sian kapablon en ĉiaj lerno- kaj studokampoj, kaj tiun scion oni ĉefe akiras per legado. Sed ĉu eblas legi sen libro(j)? Kompreneble, ne. Fakte en la ĵus antaŭaj semajnoj, ABeE ricevis pakaĵon da libroj vendataj kaj senditaj de Eldona Societo Esperanto, donacitaj de Sveda Ido-Fondaĵo, kiu mem subtenas la lernadon de lingvoj.

La titoloj de la legaĵoj estis: *Islandaj Pravoĉoj* de Baldur Ragnarsson (01 ekz), *Vizaĝoj* (Novelaro 2000 – 2009) de Eldona Societo Esperanto (01 ekz.), *Kroze-proze* (Literatura esearo) de Sten Johansson (01 ekz.), *Arne, la ĉefido* de Leif Nordenstorm (01 ekz.), *La Korto* (rakonto) de Kristian Lundberg (01 ekz.), *Flugoranĝo Rakontas* de Johan kaj Andreas Galtung (01 ekz.), *Bona Rido…* de Axel A. Helm (01 ekz.), *Malvarma Bufedo* de Jenny Wrangborg (01 ekz.), *Orm La Ruĝa* de Frans G. Bengtsson (01 ekz.), La *Dharmo-pado* de Gunnar Gällmo (01 ekz.) plus *Esperanto-insignoj* el metalo (10 ekz.).

Ĉiuj Esperanto-lernantoj povis laŭvice voĉlegi, porokaze, parton (paragrafon, ĉapitron k.t.p) de kelkaj el la libroj elektitaj de ili. Oni spektis filmon. En la aranĝo partoprenis krome francaj volontuloj, kiuj tiam vizitis la orfejon. Bela okazo por disdoni ĉefe la afiŝojn kaj flugfoliojn pri la Tago kaj Esperanto al ili.

Indas diri, ke la ricevitaj libroj kaj materialoj nun kuŝas sur la bretoj de la biblioteko de ABeE. Ĉiuj esperantistoj povas viziti la asocian bibliotekon por surloka esplorado aŭ libro-legado. Tamen pruntepreneblas sub kondiĉoj ankaŭ libroj por hejma legado.

La okazon mi kaptis por disponigi al la orfeja Esperanto-grupo aron da materialoj konsistantaj el gravaj vortaroj *Dictionnaire Pratique Français-Esperanto/Esperanto-Français*, *Poŝvortaro Français-Esperanto/Esperanto-Français* kaj malnovaj numeroj de la revuo *La Sago*. Ĉio estis donacita de SAT-Amikaro. Mi krome aldonis ekzemplerojn de la revuoj *Esperanto* kaj *Juna Amiko* al la grupo.

Latifou Gbadamassi

ABeE distingis unu el siaj veteranoj

La Asocio de Beninaj Esperantistoj (ABeE) dum festa renkontiĝo rekompencis per diplomo kaj donaceto s-ron Pierre Houenavo, iaman E-instruiston ĉe la lernejo *Jules Verstraeten* de Koĝi, Benino, la 14-an de julio 2018.

Pierre fakte ricevis tiun honorigon pro sia plene senbrua tamen elstara agado dum la lastaj 18 jaroj en Benino.

Nuntempe kvar el la iamaj lernintoj de tiu lernejo aktive agadas por Esperanto, i.a. kiel estraranoj, ĉu de ABeE, ĉu de ĝia junulara sekcio BOJE. Unu el ili eĉ estas komitatano de TEJO nun. Jen pruvo, ke la estonteco de la lingvo pli dependas de ĝia instruado en lernejoj.

De maldekste: Jean C., Bernard G., Pierre H. kaj Latifou G.

Homoj apenaŭ konas s-ron Pierre Houenavo en Esperantujo, sed li produktis kaj bakis pli da esperantistoj ol multaj aliaj en Benino.

Jean Codjo

Memore al la 10-a datreveno de la 1-a ILEI-Kongreso en Afriko

Okaze de la 10-a datreveno de la tutunua ILEI-Konferenco en Afriko, la benina asocio ABeE sukcesis aranĝi gravan kunsidon en sia nova sidejo en Lokossa la 4-an de aŭgusto 2018.

Temas pri kunveno sub la prezido de s-ro Latifou Gbadamassi. Ĝi i.a. traktis pri: I Historio de la enlanda movado, II E-instruado en lernejoj – atingoj kaj perspektivoj, III Interkonsiliĝo kun la estraranoj de BOJE, IV Starigo de nacia ekzamena komisiono, V Renovigo de la estraro de la ILEI-sekcio kaj diversaĵoj.

Dumkunvene oni uzis kaj montris bildojn kaj fotojn kiel por rememorigi, kunmemori pri la 41-a ILEI-Konferenco, kiu disvolviĝis en la lertigejo Songhai, Portonovo, Benino, de la 29-a de julio ĝis la 5-a de aŭgusto 2008.

La kunvengvidanto multklarige alparolis la kunvenintojn pri la naskiĝo de Benina E-Federacio (BEF) en la 2000-a jaro kaj pri la kialoj de ĝia alinomigo ABeE.

La instruado de Esperanto en la lernejoj konis kontentigan atingon en tiu senco, ke kelkaj anoj el la lernejoj, kie la lingvo estis instruita, povis progresi lingvoscie kaj tiel vojaĝi kadre de la Afrik-Eŭropa Junulara Kapabliga projekto de TEJO kunlabore kun kvar afrikaj asocioj. Perspektive, estis decidita la relanĉo de E-instruado tra beninaj lernejoj, laŭ dekomenca iniciato de ABeE en 2008.

Nur Joseph Sadohoundé, estrarano de la junulara sekcio BOJE pri la organizado, ĉeestis la kunvenon. Aŭskultinte la diversajn klarigojn de Latifou, li deklaris nome de Norbert Sadohounde, la aktuala prezidanto de BOJE, kiun li reprezentis, ke estas nun klare ke BOJE historie vere dependas de ABeE, kiu fakte kreis ĝin en la jaro 2006.

La nacia ekzamena komisiono stariĝis jen – prezidanto: Pierre Houenavo, vicprezidanto: Guy Aballo kaj sekretario: Latifou Gbadamassi.

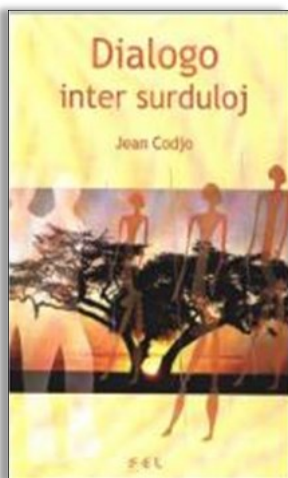
La membroj de la benina ILEI-Sekcio konsistas el – prezidanto: Pierre Houenavo, vicprezidanto: Guy Aballo, sekretario: Norbert Sadohounde, vicsekretario: Boris Houenavo, estrarano pri financoj: Bernard Gnancadja, vic-estrarano pri financoj: Elnita Vidolé Houssou, estrarano pri eksteraj rilatoj: Latifou Gbadamassi, vicestrarano pri eksteraj rilatoj: Bernice Kakpo, estrarano pri informado: Hyacinthe Sogbédji. La sekcio krome nomumis komitatanon kaj sekciestron ĉe ILEI. Temas respektive pri Bernard Gnancadja kaj Latifou Gbadamassi.

En certeraĵoj, la kunveno diskutis pri du punktoj: la neceso por ĉiuj membroj de ABeE havi sian membrokarton kaj instruado de Esperanto per la koresponda metodo de H. Ferez.

Bernard Gnancadja

Unu aŭtoro, tri noveloj

Jean Codjo

Jean Codjo: ***La paŝo senelirejen, Dialogo inter surduloj.*** **Antverpeno: FEL, 2007. 50 paĝoj, 21 cm.** ***Aventuro en mondo de ŝajnigado.*** **Antverpeno: FEL, 2009. 40 paĝoj, 21 cm. 5.70 eŭroj ĉe UEA.**

Ĉi tiuj tri noveloj, kun belaj, samstilaj kovriloj, formas iun etan serion. Kvankam ne temas pri la sama ĉefrolulo, la temo estas simila en la tri rakontoj: la interagoj inter afrikanoj kaj blankuloj. Tamen la rakontoj sufiĉe diferencas, interalie, ĉar ili okazas en aliaj historiaj tempoj.

En la unua duono de *La paŝo senelirejen* Biova kreskas kaj fine, post longa atendado kaj multe da espero – pere de ceremonio – iĝas viro. Sed la feliĉo ne longe daŭras... Alvenas "flosanta domo" kun "bruligitaj homoj", kiuj mortigas kelkajn vilaĝanojn. Necesas debatoj pri tio, kiel reagi al tiuj ŝajne nevenkeblaj homoj. Oni decidas, ke Biova iru por lerni ilian lingvon kaj tiel iĝi same inteligenta. Pasis generacioj, kaj kelkaj homoj tre bone adaptis sin al la ĉeesto de la blankuloj, kaj bone lernis, kiel utiligi la bonajn rilatojn kun tiuj riĉuloj. Regas speco de demokratio, sed nur por pruvi al la mondonacantoj, ke indas donaci monon al tiu vilaĝo; venas tiom da mono, ke la ricevantoj preferas aĉeti kastelojn en la blankula mondo ol konstruigi pliajn en la vilaĝo. Tamen la simplaj homoj, kiuj ne havas tiajn rilatojn kun la blankuloj, perdis sian kulturon kaj siajn loĝlokojn, ŝajne, sen elirvojo. Tiel ĉi tiu koloni-etosa rakonto finiĝas sufiĉe negative.

La dua novelo traktas ĝuste tion, kion sugestas la titolo: *Dialogo inter surduloj*. Kiel infano Dege kreskis ĉe la blankuloj, kaj nun estas "nigra-blankulo". Post jaroj li kiel plenkreska "sukcesinto" revenas de tempo al tempo al la vilaĝo kaj rakontas pri siaj spertoj en Jovotome, la blankula lando. Sed la homoj ne povas kompreni lin, kvankam li ankoraŭ parolas la lokan lingvon, eĉ se miksitan kun iom da francaj vortoj. Ĉe la fino de la novelo la vilaĝanoj komencas uzi la teknikaĵojn de la blankuloj, sed tio ne nepre feliĉigas ilin.

En ĉi tiuj unuaj du rakontoj estas iom da magio, kio starigas demandojn, kiuj pensigas la leganton. Unuflanke, tio donas iom da spico al la rakontoj, sed aliflanke, se la respondoj ankaŭ ĉe la fino ne venas... tio donas ian ne tre agrablan senton. Tamen kelkaj detaloj, kiuj povus starigi demandojn, fakte eble estas nur mistajpoj... ekzemple en la unua novelo, la voduo Dan estas unue "blanka virino" kaj du liniojn poste "li".

Aventuro en mondo de ŝajnigado ludiĝas en nia epoko de migrado de multaj afrikanoj al okcidentaj landoj. Jeko, la ĉefrolulo, kiu multe similas al la aŭtoro, migras de Afriko al Germanio kaj poste al Kanado. Li volas lerni pri la miraklo de la sukceso de la blankuloj, sed malesperiĝas pro la multaj kontraŭdiraj konstatoj. En Kanado li edziĝas kaj eksedziĝas, kaj ankoraŭ priskribas la malfacilaĵojn kun du aliaj partnerinoj. Ĉu la malfacilaĵoj estiĝis nur pro la kulturaj diferencoj? Unu afero certas por Jeko: estas multe da ŝajnigado en la blankula mondo. Kaj li komencas listigi kaj priskribi plurajn ekzemplojn de tiu ŝajnigado: la mizero en Jovotome kompare kun la emo helpi al afrikaj landoj, la hipokrita toleremo, la iluziplena libereco... Sed li konkludas, ke, tamen, estas pli da similecoj inter la homoj ol da malsimilecoj. Sed estas malfacile tion klarigi al la homoj en lia naskiĝvilaĝo, kiuj konsideras Jovotome daŭre kiel la paradizon sur la tero.

La lingvaĵo de la rakontoj estas sufiĉe flua, sed kio vere ĝenas dum la legado, estas multaj mistajpoj kaj gramatikaj kaj leksikaj eraroj. Ili aperas precipe en la unua novelo, sed ne nur, kaj eĉ en la dorsflanka teksto. Tamen la unuaj du jam aperis rete en 2001 kaj 2002. Ĉu ne sufiĉe da tempo por provlegigi antaŭ la eldonado?

Konklude, estas ĉarmaj, originaltemaj kaj pensigaj noveloj, kiuj montras iun nekutiman rigardon al la rilato inter blankuloj kaj afrikanoj en diversaj epokoj, sed kiuj, bedaŭrinde, ne ricevis la necesan redaktan atenton.

Heidi Goes

Ĉu vi scias, ke eblas aliĝi al UEA kaj pagi nur 2 eŭrojn (landkategorio 1) por tuta jaro kaj profiti la retajn servojn de la asocio?
Bela okazo por membriĝi en UEA, ĉu ne? Vi estas bonvena inter la membroj de UEA!
Bv. informiĝi ĉe via landa asocio (se ĝi ekzistas) pri la transpago de via aliĝkotizo aŭ skribi i.a. al la retadreso de la redakcio.

Novaj gvidorganoj de la Konga Esperanto-movado

La unua kunvokita ĝenerala elekta asembleo ne atingis la kvorumon, ĝi do estis prokrastita ĝis la 19-a de aprilo 2018 kun la sama tagordo, kiel postulas aranĝo de la statuto de la landa asocio DKEA.

Kadre de la dua ĝenerala elekta asembleo 16 ĉeestaj delegitoj kaj 6 per interreto ĉi-foje kunsidis valide en la salono *Yenge* ĉe la sidejo de DKEA. Estis atenditaj entute 33 voĉdon-antoj de 13 lokaj kluboj kaj grupoj.

Ĉiuj ĉeestaj voĉdonantoj unuanime balote elektis por la posteno de la prezidanto de DKEA s-ron Batangu Mpesa. Tiu ĉi fakte estis la ununura kandidato por tiu posteno. Poste, konforme al la elekta regularo kaj post interkonsento inter la membroj de la elekta komisiono, la ceteraj estraranoj jen elektiĝis: unua vicprezidanto: Monshet nhy wa Dana, dua vicprezidanto: Bukuru Nabahena, ĝenerala sekretario: Mafuila Mavomo, kasistino: Diasonama Julienne Malanda, kultura konsiliano: Yende Nzomono, administra kaj financa konsiliano: Ntomono Bunzi.

Aliflanke, 11 delegitoj de DKEJO, la junulara organizo de DKEA, elektis siajn estraranojn. La nova estraro do konsistas el: 1) prezidanto: s-ino Hope Mboyo, 2) unua vicprezidanto: s-ro Joël Muhire, 3) dua vic-prezidanto: s-ro Blessing Pelo, 4) ĝenerala sekretario: s-ino Raïssa Mufika, 5) kasisto: s-ino Ruth Kashika, 6) kultura konsiliano: s-ro Francis Diansiwa kaj 7) administra konsiliano: s-ro Mana Brison.

La ceremonio de transdono de labordokumentoj

Hope Mboyo, la nova prezidanto de DKEJO

de la malnovaj estraranoj al la novaj estraranoj de DKEA kaj de DKEJO disvolviĝis en la salono *Yenge* la 1-an de majo 2018, ĉeeste de ĉiuj anoj de la elekta komisiono. La solena enoficigo de ĉiuj elektitoj okazis en la kutima kunvenejo monaton poste, t.e. la 1-an de junio 2018.

La balotojn, la transprenon de laboro kaj la enpostenigon de la novaj estraranoj de DKEA kaj DKEJO aranĝis la elekta komisiono sub la gvido de ges-roj Florent Ntoto, Jean Pierre Lungikisa kaj Raïssa Mufika. La ofic-periodo de la novaj estraroj estas tri-jara. Alivorte, la mandato de la nunaj estraroj de DKEA kaj DKEJO finiĝos la 30-an de aprilo 2021.

Notindas, ke la tuta balotprocedo ĝis la elekto de la novaj membroj de la gvidinstancoj de la konga Esperanto-movado okazis laŭ la statuto de la asocio, ĝia interna regularo kaj elekta regularo.

Hope Mboyo
Arlain Kizeyidioko

Esperanto en Afriko estas trimonata oficiala periodaĵo de la Afrika Komisiono de UEA pri la Esperanto-movado en Afriko.

Redaktis: Adjévi Adjé.
Helpis: Javier Ramos Nistal.

Kion faras via landa asocio aŭ via loka E-klubo en via loĝloko? Bonvolu verki kaj sendi artikolon pri tio. La redakcio akceptas ankaŭ fotojn. Bonvenaj kom-preneble estas ankaŭ sugestoj, konsiloj, komentoj por la plibonigo de la bulteno al: *adjevia@gmail.com*, *co2mm@frcuba.cu*.

Limdato por la numero 37: la 20-a de decembro 2018.